

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการช่วยเหลือโรงเรียนของชุมชน ตามที่เป็นจริงและคาดหวัง ตามการรับรู้ของคณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ ซึ่งมีแนวทางการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ จำนวน 2,180 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย คือ คณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ ซึ่งมีโรงเรียนตั้งอยู่ในท้องที่เขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร รวม 7 เขต มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- ขั้นที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ 7 เขต ใช้ตารางสุ่มของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 – 610) ระดับความคลาดเคลื่อนทางสถิติที่ 0.05

- ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก จำนวนทั้งสิ้น 348 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

คณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ	จำนวนคณะกรรมการชุมชน (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
คิงส์ตัน	236	38
ทวีวัฒนา	80	13
บางกอกน้อย	505	82
บางกอกใหญ่	265	42
บางพลัด	405	64
ภาษีเจริญ	298	47
หนองแขม	391	62
รวม	2,180	348

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาค้นคว้าจากระเบียบของทางราชการ ตำรา เอกสาร ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาการเป็นผู้นำชุมชน ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาการช่วยเหลือโรงเรียนของชุมชน ตามที่เป็นจริงและคาดหวัง ตามการรับรู้ของคณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ จำนวน 55 ข้อ ในลักษณะการช่วยเหลือขอบข่ายงาน 6 ด้าน คือ

งานวิชาการ	จำนวน 9 ข้อ
งานกิจการนักเรียน	จำนวน 12 ข้อ
งานธุรการ การเงิน และพัสดุ	จำนวน 8 ข้อ
งานบุคลากร	จำนวน 7 ข้อ
งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	จำนวน 9 ข้อ
งานความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน	จำนวน 10 ข้อ

ในแต่ละด้านได้กำหนดน้ำหนักของการช่วยเหลือ ซึ่งจำแนกเป็นมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย

ระดับ 1	หมายถึง	สภาพการช่วยเหลือโรงเรียนตามความเป็นจริงหรือความคาดหวังน้อยที่สุด โดยคิดประมาณร้อยละ 40 ลงมา
ระดับ 2	หมายถึง	สภาพการช่วยเหลือโรงเรียนตามความเป็นจริงหรือความคาดหวังน้อย โดยคิดประมาณร้อยละ 41 - 60
ระดับ 3	หมายถึง	สภาพการช่วยเหลือโรงเรียนตามความเป็นจริงหรือความคาดหวังปานกลาง โดยคิดประมาณร้อยละ 61 - 74
ระดับ 4	หมายถึง	สภาพการช่วยเหลือโรงเรียนตามความเป็นจริงหรือความคาดหวังมาก โดยคิดประมาณร้อยละ 75 - 89
ระดับ 5	หมายถึง	สภาพการช่วยเหลือโรงเรียนตามความเป็นจริงหรือความคาดหวังมากที่สุด โดยคิดประมาณร้อยละ 90 ขึ้นไป

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ช่วงคะแนน   ความหมาย

1.00 – 1.50	ระดับการช่วยเหลือตามสภาพความเป็นจริงหรือความคาดหวังน้อยที่สุด
1.51 – 2.50	ระดับการช่วยเหลือตามสภาพความเป็นจริงหรือความคาดหวังน้อย
2.51 – 3.50	ระดับการช่วยเหลือตามสภาพความเป็นจริงหรือความคาดหวังปานกลาง
3.51 – 4.50	ระดับการช่วยเหลือตามสภาพความเป็นจริงหรือความคาดหวังมาก
4.51 – 5.00	ระดับการช่วยเหลือตามสภาพความเป็นจริงหรือความคาดหวังมากที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 40)

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการช่วยเหลือโรงเรียนของชุมชน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ มีลักษณะคำถามเป็นปลายเปิด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือโรงเรียนของชุมชน ตลอดจนแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ จาก ระเบียบของทางราชการ ตำรา เอกสาร และผลงานวิจัยต่าง ๆ

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา มาสังเคราะห์และประมวลความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้เลือกข้อรายการที่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย หรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติม หรือปรับให้มีความเหมาะสมทั้งสภาพความเป็นจริงและสภาพตามความคาดหวัง โดยใช้วิธีการ Index of Objective Congruence

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบค่าความแม่นยำตรงทางภาษาอีกครั้งหนึ่ง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.3.1 นางดวงกมล บุญชนะวิวัฒน์

ผู้เชี่ยวชาญกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3.3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันทา แก้วสุข

รองผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา

หัวหน้าภาควิชาทดสอบและวิจัย สถาบันราชภัฏธนบุรี

3.3.3 นายธงชัย กะลัมพะนันท์

หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร

3.3.4 นางสุภัทรา อานมณี

หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

3.3.5 ดร.บุญชู ชลัษเฐียร

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านพัฒนาเครื่องมือวัดผล

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try Out) กับกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 20 ท่าน

3.5 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้ง 20 ฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \sum \frac{S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α = ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค

k = จำนวนข้อ

S_i^2 = ค่าความแปรปรวนรายข้อ

S^2 = ค่าความแปรปรวน

ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการช่วยเหลือตามความเป็นจริง $\alpha = 0.9866$

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการช่วยเหลือตามความคาดหวัง $\alpha = 0.9773$

3.6 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำหนังสือจากบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี (ภาคผนวก ก) เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนกันยายน – ตุลาคม 2544 กับคณะกรรมการชุมชน ในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ จำนวน 7 เขต (ภาคผนวก ค) โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1.1 ผู้วิจัยไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4.1.2 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี เป็นผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล (ภาคผนวก ก)

4.2 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบง่ายเป็นรายชุมชน รวมทั้งหมด 348 ฉบับ โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 348 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ดังนี้

5.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาการเป็นผู้นำชุมชน ตำแหน่ง ใช้สถิติความถี่ และร้อยละ

5.2 ข้อมูลระดับการช่วยเหลือโรงเรียนตามที่ เป็นจริง และความคาดหวังตามการรับรู้ของคณะกรรมการชุมชนโรงเรียนในเขตกลุ่มโรงเรียนกรุงธนเหนือ โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

5.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นการช่วยเหลือโรงเรียนของชุมชน ตามที่เป็นจริง และความคาดหวัง ตามการรับรู้ของคณะกรรมการชุมชน โดยใช้สถิติ t - test (dependent test)

5.4 ข้อมูลของปัญหาและข้อเสนอแนะในการช่วยเหลือสถานศึกษา ใช้สถิติด้วยการแจกแจงความถี่ และลำดับที่

5.5 ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t -test (dependent test) ตามข้อ 3

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยมีสูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ ΣX คือ ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
 N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยมีสูตร ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{\Sigma (X - \bar{X})^2}{(n - 1)}}$$

เมื่อ X คือ ข้อมูลแต่ละจำนวน
 $\bar{X}$ คือ ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 n คือ จำนวนข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

6.3 การเปรียบเทียบค่าสถิติที่ t -test (dependent test) โดยมีสูตร ดังนี้

$$t = \frac{\bar{d}}{\frac{S_d}{\sqrt{n}}}$$

เมื่อ d คือ ผลต่างระหว่างข้อมูลแต่ละคู่
 n คือ จำนวนคู่
 $\bar{d}$ คือ ค่าเฉลี่ยของผลต่าง
 S_d คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่าง

6.4 ค่าร้อยละ โดยมีสูตร ดังนี้

$$P = \frac{X}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	คือ	ค่าร้อยละ
	X	คือ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละรายการ
	N	คือ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด